

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคถิ่นไทย

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคถิ่นไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคถิ่นไทยไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๓ พรรคถิ่นไทยจึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเป็นเวลามากกว่าเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่หัวหน้าพรรคถิ่นไทยไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๓) ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคถิ่นไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรรคถิ่นไทยยื่นคำชี้แจงสรุปได้ว่า ได้ส่งรายการตามความเป็นจริงและเข้าใจโดยสุจริตว่า เอกสารรายงานกิจการของพรรคที่ดำเนินการในปี ๒๕๔๓ และส่งให้ผู้ร้องนั้น ถูกต้องและมีรายละเอียดเป็นสาระสำคัญตามกฎหมายแล้ว เมื่อทราบภายหลังว่ารายงานดังกล่าวยังไม่สมบูรณ์ จึงเรียบเรียงใหม่ และส่งให้ผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ จึงขอให้ยกคำร้อง และขอให้วินิจฉัยคำร้องของผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ขาดอายุความในการดำเนินคดีทั้งคำร้องไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะร้องผิดตัวบุคคล

๒. ประเด็นเบื้องต้น

มีประเด็นข้อกฎหมายเบื้องต้นที่ต้องพิจารณาว่าคำร้องของผู้ร้องขาดอายุความ และเป็นการร้องผิดตัวบุคคล หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่พรรคถิ่นไทยอ้างว่า การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ คำร้องจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะขาดอายุความในการดำเนินคดีนั้น เมื่อผู้ถูกร้องยื่นรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรค เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ และข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบและลงนามในคำร้องที่ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ คำร้องของผู้ร้องจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยชี้ขาดกรณีดังกล่าวว่าเป็นเรื่องอายุความหรือไม่ ส่วนกรณีที่พรรคถิ่นไทยอ้างว่า คำร้องของผู้ร้องไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะยื่นคำร้องผิดตัวบุคคลนั้น ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบฯ มาตรา ๓๕ ประกอบมาตรา ๒๐ บัญญัติให้หัวหน้าพรรคการเมืองมีหน้าที่ต้องทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมือง และแจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง การที่พรรคถิ่นไทยโดยหัวหน้าพรรคซึ่งเป็นผู้ถูกร้องได้ชี้แจงข้อเท็จจริงตามประเด็นคำร้อง เป็นการถูกต้องตามที่กฎหมายบัญญัติไว้แล้ว

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคถิ่นไทยตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีคำสั่งยุบพรรคถิ่นไทย เนื่องจากพรรคถิ่นไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ กล่าวคือ เมื่อพ้นกำหนดเวลาเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วพรรคถิ่นไทยไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด แต่ส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด (แบบ ท.พ. ๘) เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ซึ่งเลยกำหนดเวลาตามกฎหมายแล้ว และโดยเหตุที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ เป็นบทบังคับที่ให้พรรคการเมืองต่าง ๆ ต้องดำเนินการจัดส่งรายงานการดำเนินกิจการของพรรคภายในระยะเวลาที่กำหนด ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า พรรคถิ่นไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ บัญญัติไว้

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญโดยคะแนนเสียงข้างมาก ๑๑ เสียง ต่อ ๒ เสียง จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง สั่งยุบพรรคถิ่นไทย

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายอิสสระ นิตีทัศน์ประภาศ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจุมพล ณ สงขลา พลโท จุล อติเรก นายปรีชา เฉลิมวณิชย์ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระฐาน นายสุจิต บุญบงการ นายสุจินดา ยงสุนทร นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นายอนันต์ เกตุวงศ์ นายอมร รักษาสัตย์ และนายอูระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๙๐ ก วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๕